

městnání. Posléze se ještě podotýká, že jest vytknouti doslovu mezitímního určovacího návrhu potud, že se též navrhuje zjištění, že tu jde o podnikový úraz žalobce ve smyslu úrazového zákona. K takovému zjištění rozsudkem není soud příslušný, ježto řešení otázky, zda tu jest úraz podnikový ve smyslu úrazového zákona přísluší jen úrazové pojišťovně. Proto byl ve výroku tohoto odvolacího rozsudku zjištěn jen právní poměr, na který se návrh žalované zřejmě vztahuje.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

V tomto období sporu jde jen o otázku, zda žalovaná byla proti žalobci v době jeho úrazu podnikatelem ve smyslu § 46 úraz. zák. Jak z poukazu § 45 zákona na § 11 jest patrno, je pojem podnikatele v §§ 45 a 46 cit. zák. totožný s pojmem podnikatele podle § 11. Podle odst. (1) tohoto paragrafu pokládá se za podnikatele ten, na jehož účet se provoz děje. Je tedy podnikatelem ten, koho postihuje hospodářské riziko podniku (rozh. čís. 6538 sb. n. s.). Tato zásada nedoznala změny v odst. (2) § 11 cit. zák., nýbrž byla tam jen blíže provedena pro obor stavebních podniků (§ 1, odst. (2) úr. zák.). Při provádění stavebních prací bývá zpravidla účastněno několik živnostníků, jichž podniky podléhají úrazovému pojištění podle § 1 odst. (2) úr. zák. Pro takové případy stanoví zákon v § 11 odst. (2) úr. zák., že každý z těchto živnostníků, který na stavbě provádí práce na vlastní účet (riziko), je samostatným podnikatelem. Předpokladem je tedy i tu, by živnostník na stavbě prováděl práce na vlastní účet. Stavební společnost v K. podle zjištění nižších soudů nepřevzala provedení stavebních prací v podniku žalované, nýbrž jen propůjčila jí několik svých dělníků k pracem, jež si žalovaná jinak svými vlastními pracovními silami a pod vlastním vedením a zodpovědností ve své továrně prováděla. Hospodářské riziko těchto prací nesla žalovaná a nikoliv Stavební společnost, jež na práce ty neměla žádného vlivu. Právem proto vyslovil odvolací soud, že za podnikatele prací, při nichž se žalobci přihodil úraz, pokládati jest podle §§ 11 a 46 úr. zák. žalovanou. Ježto pokládati jest za podnikatele jen toho, na čí účet (riziko) se provoz děje, je nerozhodno, kým byl dotyčný dělník k úrazovému pojištění přihlášen, u koho byl v době úrazu zaměstnán a kým mu byla vyplácena mzda. Soud ovšem je vázán rozhodnutím úrazové pojišťovny, že jde o úraz podnikový, tato však nerozhoduje o tom, koho jest pokládati za podnikatele ve smyslu § 46 úr. zák., nýbrž rozhodování o tom přísluší soudu.

Čís. 13978.

Smírem (§ 1380 obč. zák.) z doby před účinností zákona ze dne 14. července 1931, čís. 125 sb. z. a n., o náhradě škody způsobené za-

městnanci nesprávným přihlášením služného pensijnímu ústavu, nebyly narovnaný i vyšší nároky zaměstnance podle zákona čís. 125/1931 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1934, Rv I 603/33.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované firmy jako soukromý úředník, pobíral plat vyšší než 9.000 Kč ročně, byl však přihlášen do nižší třídy pensijního pojištění, než měl býti přihlášen podle platu. Žalovaná firma vyrovnala roku 1930 mimosoudně škodu, jež tím žalobci vznikla. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném, by mu žalovaný nahradil i rozdíl, oč by se jeho starobní důchod zvýšil podle později vydaného zákona číslo 125/1931 sb. z. a n., kdyby byl býval žalovaný správně udával výši služebního platu žalobcova. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** (pracovní soud) uznal podle žaloby. **D ů v o d y:** Soud má za zjištěno, že mezi stranami bylo ujednáno služné 2.500 Kč a normální byt, takže skutečné služné činilo více než 9.000 Kč ročně. Na základě výpovědi Dr. Otty P-a zjistil soud, že dne 28. února 1930 přišel k němu žalobce, by podal na žalovaného žalobu o náhradu škody, poněvadž ho žalovaný přihlásil s menším platem k pensijnímu ústavu. K žalobě nedošlo, poněvadž žalovaný uzavřel s bankou S. pojištění na důchod pro případ úmrtí žalobce a jeho choti. Důchod úplně vyrovnal tehdejší nároky žalobce ohledně nižšího vyměření důchodu. Žalobce dostal, nač měl podle tehdejšího zákona nárok, a byl také spokojen. Ani písemný smír ani dohoda nebyla sepsána. Jest zjištěno, že rozdíl zvýšení důchodu žalobce podle § 177 a pensijního zákona v doslovu zákona 125/31 způsobený nesprávným hlášením požitků v roce 1920 až 1928 činí 432 Kč ročně. Soud uznal podle žalobní prosby, vycházejí se stanoviska, že žalovaná strana ručí podle § 1295 obč. zák. za veškeru škodu, kterou žalobci způsobila nesprávným přihlášením požitků k pensijnímu pojištění. Touto škodou je nejen škoda, která byla známa v době smíru, nýbrž i škoda, která vznikla tím, že pozdější zákon přiznal žalobci další výhody z pensijního poměru, na které strany nemohly při smíru pomyslet, poněvadž jim nebyly známy. Strany sice mohly při smíru po případě další nároky do budoucna dospělé jednou pro vždy vyloučiti, což se však v souzeném případě nestalo, a strany proto neměly úmyslu další nároky výslovně vyloučiti, proto ručí žalovaná i za další škody, které nastaly žalobci zákonem čís. 125/31, poněvadž žalobce měl by na zvýšení důchodu podle třídy XVI nárok, kdyby byl správně přihlášen k pensijnímu pojištění. **O d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Z důvodů napadeného rzsudku jest patrné, že první soud pokládá ujednání stran v roce 1930 za smír. Tento názor není správný, neboť ujednání nevykazuje podstatné náležitosti smíru, jak je stanoví § 1380 obč. zák. Strany se dohodly jen o tom, jak žalovaný splní závazek k náhradě škody. Žalobce sám již v žalobě uvedl, že žalovaný mu tehdy škodu skutečně nahradil. Šlo tudíž vlastně o zaplacení, kterým ve smyslu ustanovení § 1412 obč. zák. obligační nárok žalobcův

zanikl a žalovaný škodnou událost odčinil. Chtěl-li žalobce zavázati žalovaného i pro případ nové zákonné úpravy starobního důchodu, muselo by se tak státi výslovnou úmluvou. Taková úmluva však nebyla tvrzena, tím méně prokázána. Ani žalovaný nemohl by se domáhati snížení jednou již vyrovnaného závazku, kdyby zase naopak pozdějším zákonem starobní důchod byl zmenšen.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Soudy nižších stolic rozcházejí se v nazírání na ujednání stran z roku 1930. Soud první stolice klade důraz na to, že mezi stranami ujednáno bylo tehdy n a r o v n á n í o nároku na náhradu škody způsobené žalobci nesprávným přihlášením služného pensijnímu ústavu. Z té okolnosti, že se strany dohodly o vyrovnání nároku žalobce podle tehdejšího doslovu zákona ze dne 21. února 1929 čís. 26 sb. z. a n., usuzuje soud první stolice, že nemohly předvídati pozdější vývoj zákonodárství a nemohly vyrovnati i nároky další, pokud mají základ právě v pozdějším zákoně ze dne 14. července 1931 čís. 125 sb. z. a n. Soud odvolací projevuje naproti tomu názor, že vůbec nešlo o narovnání — ač v dalším hovoří, že se strany dohodly o způsobu, jak žalovaný splní svůj závazek k náhradě škody — a zdůrazňuje, že žalovaný škodnou událost odčinil tím, že škodu skutečně nahradil, že ji tedy zaplatil a že tím podle § 1412 obč. zák. zanikl nárok žalobce. Názor odvolacího soudu jest právně mylný. Odvolací soud nezměnil zjištění soudu I. stolice na základě seznání svědka Dr. P-a. Oba soudy hovoří o náhradě »úplné«, po případě »veškeré«, ale obmezují ji shodně potud, že šlo o škodu zjištěnou podle tehdy platných zákonných předpisů. Podle tohoto zjištění jest vycházeti ze základu ujednání, jímž byla smírná dohoda stran, jak o povinnosti žalovaného k náhradě škody, tak o výši a o způsobu náhrady. Podle toho, jak průběh jednání vyličil Dr. P. a jak jej zjistil pracovní soud, šlo v souzeném případě o narovnání ve smyslu § 1380 obč. zák. a jest použití pro posouzení ujednání téhož zákonného ustanovení jakož i následujících, zejména § 1389 obč. zák., že nelze pokládati za vyrovnané nároky, na něž strany nemohly mysliti. Po účinnosti zákona čís. 125/1931 sb. z. a n. ukázala se teprve další škoda a žalobce může požadovati její náhradu. Výše této škody nebyla již dovoláním napadena, bylo proto již z toho důvodu dovolání vyhověno.

Čís. 13979.

Vyrovnací řád ze dne 27. března 1931, čís. 64 sb. z. a n.

Podle § 55 vyr. ř. stačí, převzala-li i jiná třetí osoba záruku za plné uspokojení pohledávky věřitele, leč že by šlo o pouhé dotvrzení závazku již dříve založeného. Tím nabyl věřitel zvláštní výhody před ostatními věřiteli, ovšem jen, byl-li v y r o v n a c í m věřitelem, nikoliv byl-li vyúčovatelem.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1934, Rv I 2161/34.)